

Important Bird Area: Halubickaja Pušča

© С. Левый

Code: BY004

Central coordinates: 55°00' N 28°03' E

Location: Vitebskaya voblast: Glybokae region, Dokshitsi region

Area: 20939 ha

IBA Criteria: B2

National conservation status: частка тэрыторыі ландшафтна-гідралагічны заказнік мясцовага значэння «Галубіцкая пушча» (6734 га)

International conservation status: ТВП рэгіянальнай значнасці

Site description:

Галубіцкая Пушча ўяўляе сабой мазаічнае спалучэнне леса-балотных, лугавых, балотных і лясных масіваў, а таксама буйных натуральных вадаёмаў, якія знаходзяцца ў водазборным басейне вярхоўяў ракі Бярэзіна. Лясамі пакрыта 60% тэрыторыі, 18% займаюць балоты. Ядром заказніка з'яўляюцца масівы сфагнавых і пераходных балот, якія размешчаны ў яго паўночнай частцы. Лясы ў асноўным прадстаўлены сярэднеўзроставымі хвойнікамі, у меншай ступені ельнікамі, чорнаалешнікамі, бярэзнікамі. Вельмі рэдка сустракаюцца фрагменты шырокаліставых лясоў.

Галубіцкая Пушча адносіцца да вярхоўяў ракі Бярэзіна, якая з'яўляецца

асноўнай воднай артэрыяй заказніка. Даўжыня ракі ў межах ТВП складае 40 кіламетраў. Рэчышча яе вельмі звільстае і часта разгалінаванае, багатае на пратокі і невялікія пясчаныя астравы, якія затапляюцца ў паводку. Рака Бярэзіна на тэрыторыі заказніка працякае праз пойменнае возера Медзасол. Другое буйное возера Межухол размешчана сярод сфагнавых балот і звязана з Бярэзінай меліяратыўнымі каналамі і ракой Чарніца. Вада гэтага возера характарызуецца нізкай мінералізацыяй і высокай колернасцю. Возера зарастае слаба. У выніку правядзення асушальнай меліярацыі і торфараспрацовак у заходняй і часткова ў паўднёва-усходняй частках заказніка гідралагічныя ўмовы тэрыторыі значна трансфарміраваліся.

З гаспадарчай дзейнасці пераважае лесакарыстанне. Тарфяныя месцанараджэнні на тэрыторыі Галубіцкай Пушчы з'яўляюцца адной з асноўных у раёне баз здабычы прамысловай сыравіны. Мясцовыя жыхары на тэрыторыі заказніка збіраюць ягады і грыбы, займаюцца паляваннем і рыбнай лоўляй.

Habitats:

Лясы – 60%, верхавыя і пераходныя балоты – 18%, торфараспрацоўкі – 15%, азёры – 2%, іншыя землі – 5%.

Birds:

На тэрыторыі сустракаецца 192 віда птушак, з якіх 24 занесены ў Чырвоную кнігу Беларусі.

У заказніку гняздуюцца чапля-бугай *Botaurus stellaris*, звычайны гогаль *Vucperhala clangula*, малы арлец *Aquila pomarina*, арол-вужаед *Circaetus gallicus*, залацістая сеўка *Pluvialis apricaria*, даўгахвостая кугакаўка *Strix uralensis*. На ТВП значная колькасць цецярука *Tetrao tetrix* - 70-100 пар, глушца *Tetrao urogallus* - 30-40 самцоў і звычайнага гогалья *Vucperhala clangula* 20-40 пар. Яўчэ захавалася невялікая папуляцыя белай курапаткі, але яе колькасць значна паменшылася. Адзначаны таксама чорнаваллёвы гагач *Gavia arctica*, вялікая белая чапля *Egretta alba* і звычайны зімародак *Alcedo atthis*.

ТВП “Галубіцкая пушча” мае значэнне для захавання скапы *Pandionhaliaetus* (5-7 пар).

Other animal groups:

3 млекакормячих адзначана больш за 40 відаў.

Populations of IBA trigger species:

Species	Season	Quality of estimate	Period	Quality of estimate	Trends (2005-2010)	IBA criteria
Greylag goose <i>Anser anser</i>	P	+	2005-2010	Poor		
Willow grouse <i>Lagopus lagopus</i>	B	+	2005-2010	Poor	↓	
Black-throated diver <i>Gavia arctica</i>	P	+	2005-2010	Poor		
Red-necked grebe <i>Podiceps grisegena</i>	P	+	2005-2010	Poor		
Bittern <i>Botaurus stellaris</i>	B	+	2005-2010	Poor		
Great white egret <i>Casmerodius albus</i>	B?	4-5 breeding pairs	2005-2010	Poor	↑	
White stork <i>Ciconia ciconia</i>	B	3-4 breeding pairs	2005-2010	Good	↔	
White-tailed eagle <i>Haliaeetus albicilla</i>	B?	0-1 breeding pairs	2005-2010	Poor		
Short-toed eagle <i>Circaetus gallicus</i>	B	3-4 breeding pairs	2005-2010	Good	↔	
Lesser spotted eagle <i>Aquila pomarina</i>	B	5-6 breeding pairs	2005-2010	Good	↓	

Species	Season	Quality of estimate	Period	Quality of estimate	Trends (2005-2010)	IBA criteria
Golden eagle <i>Aquila chrysaetos</i>	B?	1 breeding pairs	2005-2010	Good	↔	
Osprey <i>Pandion haliaetus</i>	B	5-7 breeding pairs	2005-2010	Good	↔	B2
Kestrel <i>Falco tinnunculus</i>	B	6-8 breeding pairs	2005-2010	Good	↓	
Merlin <i>Falco columbarius</i>	B	3-4 breeding pairs	2005-2010	Good		
Hobby <i>Falco subbuteo</i>	B	5-6 breeding pairs	2005-2010	Good	↔	
Crane <i>Grus grus</i>	B	10-14 breeding pairs	2005-2010	Medium	↑	
Golden plover <i>Pluvialis apricaria</i>	B	10-15 breeding pairs	2005-2010	Medium	↔	
Eagle owl <i>Bubo bubo</i>	B	1-2 breeding pairs	2005-2010	Poor	↔	
Pygmy owl <i>Glaucidium passerinum</i>	B	6-7 breeding pairs	2005-2010	Medium	↔	
Ural owl <i>Strix uralensis</i>	B	8-9 breeding pairs	2005-2010	Medium	↔	

Species	Season	Quality of estimate	Period	Quality of estimate	Trends (2005-2010)	IBA criteria
Kingfisher <i>Alcedo atthis</i>	B	5-7 breeding pairs	2005-2010	Medium	↔	
Green woodpecker <i>Picus viridis</i>	B	+	2005-2010	Poor		
Three-toed woodpecker <i>Picoides tridactylus</i>	B	+	2005-2010	Poor		

Other biodiversity:

Звяры: буры мядзведзь *Ursus arctos*, барсук *Meles meles*, еўрапейская рысь *Felis linx*.

Насякомыя: тарфянікавая жаўтушка *Colias palaeno*.

Расліны: адзначана каля 40 рэдкіх відаў; сярод іх такія як: баранец звычайны *Hyperziase lago*, лікападыела заліўная *Lycopodiella inundata*, касач сібірскі *Irissibirica*, шпажнік чарапіцавы *Gladiolus imbricatus*, аднацветка аднацветкавая *Moneses uniflora*, пярэсна еўрапейская *Trolliuseuropeus*, пуханос альпійскі *Baeothryon alpinum*, лінея паўночная *Linnaea borealis*, ладдзян трохнадрэзаны *Corallorhiza trifida*, вярба чарнічная *Salix myrtilloides*, бяроза карлікавая *Betula nana*, журавіны дробнаплодныя *Oxycoccus microcarpus*, марошка прысадзістая *Rubus chamaemorus*, кізільнік чарнаплодны *Cotoneaster melanocarpus*.

Threats:

Забруджванне навакольнага асяроддзя. Асноўнай крыніцай забруджвання ракі Бярэзіна з'яўляецца горад Докшыцы, які не мае адпаведных ачышчальных пабудов.

Меліярацыя і торфараспрацоўка. Галоўным фактарам парушэння экалагічнага балансу ў раёне заказніка, з'яўляюцца торфараспрацоўкі, якія праводзяцца тут на працягу апошніх 30 гадоў. У перспектыве плануецца ахапіць распрацоўкамі ўвесь масіў верхавога балота. Гэта прывядзе да поўнага знішчэння прыроднага

комплекса Галубіцкая Пушча і, несумненна, акажа негатыўны ўплыў на стан ракі Бярэзіна і Бярэзінскага біясфернага запаведніка.

Recommendations for the conservation:

Неабходна пашырыць межы заказніка і спыніць далейшую здабычу торфа. Гэта паслужыць падставай для стабілізацыі гідралагічнага рэжыму вярхоўяў ракі Бярэзіна і Бярэзінскага біясфернага запаведніка.

References:

Асабістыя паведамленні: Пяцько Г.П.

Скарбы прыроды Беларусі. – Мн.: Беларусь, 2005. – 215 с. (Інфармацыю падрыхтавалі: Іваноўскі У.В., Пяцько Г.П., Ямінскі Б.В.).

Сушко Г.Г., Шкатуло В.В., Борок И.И. Редкие и охраняемые виды насекомых обитателей верховых болот Белорусского Поозерья // Красная книга Республики Беларусь: состояние, проблемы, перспективы: материалы международной научной конференции. – Витебск: УО “ВГУ им. П.М. Машерова”, 2011., с. 171-173.

Authors : Пяцько Г.П.

** Использование размещенной здесь неопубликованной информации для научных публикаций без письменного соглашения ее авторов запрещено. В случае использования части контента или страницы целиком на других интернет-ресурсах, обязательна ссылка на авторов и сайт iba.ptushki.org*